

RAV 2010, 46: Onrechtmatige daad. Geldt in geval van een vriendendienst tussen niet-professionele klussers een verhoogde drempel voor aansprakelijk...

Essentie

Onrechtmatige daad. Aansprakelijkheid.

Geldt in geval van een vriendendienst tussen niet-professionele klussers een verhoogde drempel voor aansprakelijkheid?

Samenvatting

Geïntimeerde helpt zijn vriend (appellant) bij het opknappen van diens woning. Bij het klussen wordt het 3 à 4 meter hoge plafond afgeplakt. De vloer van de kamer is van marmer. Geïntimeerde maakt gebruik van een uitschuifbare aluminium ladder, waarbij aan de onderkant van één van de poten een veiligheidsrubber ontbreekt. Op enig moment schuift de ladder onder geïntimeerde weg waardoor hij ten val komt. Geïntimeerde wordt later voor 80-100% arbeidsongeschikt verklaard. De rechtbank wijst de vordering van geïntimeerde — tot een verklaring voor recht dat appellant aansprakelijk is voor de geleden en nog te lijden schade en verwijzing naar de schadestaatprocedure — toe. Appellant gaat in hoger beroep. De vordering van geïntimeerde, in hoger beroep uitsluitend nog gebaseerd op onrechtmatige daad, houdt in dat appellant een gevaarlijke situatie in het leven heeft geroepen of heeft laten bestaan.

Hof: Aan het gebruik van een ladder, zeker met daaraan een gebrek als het onderhavige, is het gevaar verbonden dat de gebruiker ten val komt en letsel oploopt. Ook zonder opdracht de ladder te gebruiken was appellant gehouden om geïntimeerde niet bloot te stellen aan een groter risico dan onder de gegeven omstandigheden redelijkerwijs verantwoord was en waarop een normaal mens beducht moet zijn. Niet gebleken is dat geïntimeerde de ladder op onzorgvuldige wijze heeft gebruikt. Appellant had rekening moeten houden met de mogelijkheid dat geïntimeerde het gebrek aan de ladder niet zou opmerken. Appellant had op eenvoudige en weinig kostbare wijze voorzorgsmaatregelen kunnen en moeten treffen. Door het gebruik van een gebrekkige ladder bestond er een grote kans op personenschade. Appellant had zich naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid moeten onthouden van het ter beschikking stellen van de ladder. De omstandigheid dat het in het onderhavige geval gaat om een vriendendienst tussen niet-professionele klussers maakt dit niet anders. De schade is mede het gevolg van een omstandigheid die aan geïntimeerde kan worden toegerekend. Geïntimeerde heeft voor het gebruik van de ladder niet gecontroleerd of deze wel voldoende veilig was. De schade is voor 70%

het gevolg van omstandigheden die aan appellant en voor 30% het gevolg van omstandigheden die aan geïntimeerde kunnen worden toegerekend. Het vonnis van de rechtbank wordt door het hof met verbetering van gronden en met toepassing van de voornoemde schadeverdeling bekrachtigd.

Zie ook

Zie ook:

- HR 7 april 2006, *NJ* 2006, 244 (*Bildtpollen/Miedema*);
- HR 9 december 1994, *NJ* 1996, 403 (*Zwiepende tak*);
- HR 22 april 1994, *NJ* 1994, 624 (*Taxusstruik*);
- Hof Amsterdam 21 oktober 1993, *NJ* 1994, 727;
- Rb. Arnhem 14 maart 2002, *NJ Kort* 2002, 40;
- E. Engelhard e.a., *Aansprakelijkheid in gezinsverband*, Den Haag: Boom Juridische uitgevers 2004, p. 73 e.v.;
- Mon. Privaatrecht 4 (Verheij), p. 95 e.v.

Zie anders:

- HR 12 mei 2000, *NJ* 2001, 300 (*Zusjes Jansen*);
- HR 11 december 1987, *NJ* 1988, 393 (*Tramhalte*);
- HR 20 juni 1986, *NJ* 1986, 780 (*Speelse duw*).

Wenk

Wenk:

In zaken als deze speelt de discussie of het feit dat het schadetoebrengende handelen heeft plaatsgevonden in het kader van een vriendendienst aanleiding vormt voor een verhoogde drempel voor aansprakelijkheid. Het hof beantwoordt deze vraag (in rov. 4.12) ontkennend: 'Ook bij werkzaamheden die worden verricht bij wijze van vriendendienst tussen niet-professionele klussers geldt dat degene in wiens belang een ander werkzaamheden verricht die ander niet bloot dient te stellen aan een groter risico dan onder de gegeven omstandigheden redelijkerwijs verantwoord is en waarop een normaal mens beducht moet zijn'. De jurisprudentie ten aanzien van dit onderwerp blijft daarmee casuïstisch. De uitkomst is sterk afhankelijk van de waardering van het gewicht van één of meer factoren uit de gezichtspuntencatalogus die is voortgevloeid uit het *Kelderluik*-arrest (*NJ* 1966, 136) en het *Bloedprik*-arrest (*NJ* 1982, 567). In de literatuur (Engelhard c.s. op p. 80, zie de rubriek 'Zie ook') is aangegeven dat de kans op een ongeval, en in dat kader de voorzienbaarheid van schade, in de particuliere sfeer één van de zwaarwegende gezichtspunten is. Gevaarscheppend gedrag is slechts onrechtmatig, aldus ook het hof in deze uitspraak, indien de mate van waarschijnlijkheid van een ongeval als gevolg van dat gedrag zo groot is, dat de dader zich naar maatstaven van zorgvuldigheid van dat gedrag had moeten onthouden (zie o.a. HR 7 april 2006, *NJ* 2006, 244 (*Bildtpollen/Miedema*) en HR 12 mei 2000, *NJ* 2001, 300 (*Zusjes Jansen*)). Is geen sprake van onrechtmatige gevaarstelling, dan wordt het betreffende handelen in de jurisprudentie doorgaans gekwalificeerd als een ongelukkige samenloop van omstandigheden (zie onder 'Zie anders'). Het hof hield appellant niet aansprakelijk voor de volledige

schade, omdat geïntimeerde de ladder vooraf niet op veiligheid had gecontroleerd. Door de schadeverdeling op 70-30 ten nadele van appellant vast te stellen brengt het hof in dit geval tot uitdrukking dat bij belangeloos hulpbetoon degene die de helpende hand biedt ook een eigen verantwoordelijkheid heeft voor het bewaken van zijn veiligheid.

Partij(en)

Appellant, adv. mr. F.A.M. Knüppe,
tegen
Geïntimeerde, adv. mr. N.C.E. Scheltinga.

Uitspraak

Hof:

(...)

4. De motivering van de beslissing in hoger beroep

- 4.1** Het gaat in dit geschil om het volgende. Geïntimeerde heeft op 6 maart 2004 meegeholpen bij het opknappen van een door zijn vriend en collega (appellant) gekochte woning. Behalve geïntimeerde waren de ouders, een broer en een neefje van appellant aanwezig. Een van de werkzaamheden betrof het sauzen van de muren in de woonkamer. Geïntimeerde is ter voorbereiding daarvan begonnen met het afplakken van het drie à vier meter hoge plafond. De vloer van de woonkamer was van marmer. Geïntimeerde heeft gebruik gemaakt van een uitschuifbare, uit twee delen bestaande aluminium ladder die in de woonkamer op de grond lag. Aan de onderkant van één van de poten van de ladder ontbrak een veiligheidsrubber. De onderkant van de poot met het ontbrekende veiligheidsrubber was omwikkeld met doek, plastic of een ander materiaal. Nadat geïntimeerde de ladder eenmaal was beklommen, heeft hij de ladder verzet en wederom beklommen. Vervolgens is de ladder op enig moment onder hem weggeschoven waardoor hij ten val is gekomen. Als gevolg van de val heeft geïntimeerde letsel opgelopen en is hij arbeidsongeschikt geraakt. Bij brief van 2 oktober 2006 heeft de gemachtigde van geïntimeerde appellant aansprakelijk gesteld voor de door geïntimeerde ten gevolge van het ongeval geleden schade. De verzekeraar van appellant heeft aansprakelijkheid van de hand gewezen.
- 4.2** Geïntimeerde vordert een verklaring voor recht dat appellant aansprakelijk is voor de door hem geleden en nog te lijden materiële schade ten gevolge van het ongeval op 6 maart 2004, primair op grond van art. 6:173 BW, subsidiair op grond van art. 6:162 BW, alsmede te bepalen dat appellant gehouden is de door hem geleden en nog te lijden materiële en immateriële schade te vergoeden, op te maken bij staat. In hoger beroep heeft geïntimeerde de primair aan zijn vordering ten grondslag gelegde aansprakelijkheid op grond van art. 6:173 BW niet langer gehandhaafd. Geïntimeerde legt thans nog aan zijn vordering ten grondslag dat appellant jegens hem in strijd heeft gehandeld met hetgeen volgens

ongeschreven recht in het maatschappelijk verkeer betaamt, door een gevaarlijke situatie in het leven te hebben geroepen of te laten voortbestaan. Geïntimeerde heeft hiertoe aangevoerd dat appelland zich moest realiseren dat het ter beschikking stellen van een ladder, waaraan de rubberen beschermingsdop ontbrak, aan een onervaren klusser die werkzaamheden moest verrichten op drie à vier meter hoogte op een marmeren vloer, de kans op personenschade tot gevolg kon hebben. Volgens geïntimeerde zijn aan een ladder in het algemeen veel gevaren verbonden. De aanzienlijke mate van waarschijnlijkheid van een ongeval wordt volgens hem vergroot doordat een gebrekkige ladder ter beschikking werd gesteld en de vloer waarop de werkzaamheden werden uitgevoerd van marmer (dus glad) was. Het doel van het veiligheidsrubber is volgens geïntimeerde specifiek het wegglijden van de ladder te voorkomen. Appelland was zich er volgens geïntimeerde van bewust dat het gebrek van de ladder de mogelijkheid van gevaar met zich bracht. Geïntimeerde stelt dat appelland er rekening mee moest houden dat hij het gebrek niet zou constateren. Volgens geïntimeerde moeten ook ongeofende klussers die bij wijze van een vriendendienst werkzaamheden verrichten afzien van gedragingen waaraan een reële kans op schade voor een ander is verbonden. Volgens geïntimeerde had appelland op eenvoudige en goedkope wijze veiligheidsmaatregelen kunnen en moeten treffen, zoals het aanbrengen van een nieuwe veiligheidsdop of het aanschaffen van een nieuwe veilige trap. Tot slot heeft geïntimeerde aangevoerd dat, nu de ontbrekende beschermingsdop beoogt het gevaar van schuiven van de ladder te voorkomen, welk specifieke gevaar zich in dit geval heeft verwezenlijkt, op grond van de omkeringsregel het causaal verband behoudens tegenbewijs, dat door appelland niet is geleverd, vaststaat.

4.3 Appelland heeft gemotiveerd verweer gevoerd tegen de vorderingen en zich op het standpunt gesteld dat zijn gedrag niet gevaarzettend was. Volgens appelland maakt in een alledaagse situatie als de onderhavige, te weten amateurklussen, niet reeds de enkele mogelijkheid van een ongeval als gevolg van het bestaan van een bepaalde situatie het in het leven roepen of in stand houden daarvan onrechtmatig. Volgens appelland rustte op hem geen instructie- of waarschuwingsplicht. Appelland stelt geïntimeerde niet de opdracht te hebben gegeven de ladder te gebruiken of werkzaamheden te verrichten waarbij het gebruik van de ladder noodzakelijk was. Appelland betwist dat hij wist dat het gebrek zou kunnen leiden tot ongevallen. Volgens appelland mocht hij er vanuit gaan dat de aanwezigen zelf voldoende voorzorgsmaatregelen zouden nemen en behoefde hij in de gegeven omstandigheden niet te voorzien dat geïntimeerde de ladder op een dusdanig onvoorzichtige wijze zou gebruiken dat daarbij het risico zou ontstaan ten val te komen. Volgens appelland kan niet worden aangenomen dat hij zich had moeten realiseren dat bij gebruik van de ladder de aanmerkelijke kans op een ernstig ongeval bestond. Tot slot heeft appelland aangevoerd dat geïntimeerde niet heeft aangetoond dat de schade die hij lijdt het gevolg is van het ontbreken van het veiligheidsrubber.

4.4 Grief I richt zich tegen het oordeel van de rechtbank in rov. 5.3 van het vonnis van 11 juni 2008 dat in het onderhavige geval niet minder snel aansprakelijkheid moet worden aangenomen omdat het ging om een vriendendienst. Grief II richt zich tegen het oordeel van de rechtbank in rov. 5.3 dat appelland zich ervan bewust was dat het gebrek aan de ladder de mogelijkheid van gevaar met zich bracht. Met grief III bestrijdt appelland het oordeel van de rechtbank in rov. 5.4 dat hij geïntimeerde aan een groter risico heeft blootgesteld dan onder de gegeven omstandigheden redelijkerwijs verantwoord was. Het hof zal deze grieven

hierna gezamenlijk bespreken.

- 4.5** Het hof stelt voorop dat bij de beantwoording van de vraag of sprake is van handelen in strijd met hetgeen volgens ongeschreven recht in het maatschappelijk verkeer betaamt, niet alleen moet worden gelet op de kans op schade, maar ook op de aard van de gedraging, de aard en ernst van de eventuele schade en de bezwaarlijkheid en gebruikelijkheid van het nemen van voorzorgsmaatregelen. Hierbij doet niet reeds de enkele mogelijkheid van een ongeval, als verwezenlijking van aan een bepaald gedrag inherent gevaar, dat gedrag onrechtmatig zijn, maar is zodanig gevaarscheppend gedrag slechts onrechtmatig indien de mate van waarschijnlijkheid van een ongeval (het oplopen van letsel door een ander) als gevolg van dat gedrag zo groot is dat de dader zich naar maatstaven van zorgvuldigheid van dat gedrag had moeten onthouden (zie onder meer: HR 7 april 2006, *NJ* 2006, 244).
- 4.6** Het hof oordeelt met betrekking tot de kans op schade als volgt. Tussen partijen staat vast dat door geïntimeerde bij de werkzaamheden gebruik is gemaakt van een uitschuifbare, uit twee delen bestaande, aluminium ladder, waarbij aan de onderkant van één van de poten een veiligheidsrubber ontbrak en de onderkant van de poot met het ontbrekende veiligheidsrubber was omwikkeld met doek, plastic of een ander materiaal. Appellant wist dat het veiligheidsrubber ontbrak. Dit blijkt ook uit zijn verklaring ter comparitie in eerste aanleg en zijn schriftelijke verklaring van 15 maart 2004 (prod. 3 bij inleidende dagvaarding). Het hof oordeelt dat, naar geïntimeerde heeft aangevoerd, dergelijke veiligheidsrubbers er specifiek toe dienen het wegglijden van de ladder te voorkomen. Appellant heeft dit ook verklaard ter gelegenheid van de comparitie in eerste aanleg. Tussen partijen staat voorts vast dat de werkzaamheden werden verricht op drie à vier meter hoogte op een gladde marmeren vloer. Gelet hierop was appellant er zich naar het oordeel van het hof van bewust, althans moet hij er zich van bewust zijn geweest, dat het gebruik van een gebrekkige ladder, waarbij aan één poot een veiligheidsrubber ontbreekt, teneinde op een gladde vloer op drie à vier meter hoogte een plafond af te plakken, het grote risico met zich brengt dat degene die de ladder gebruikt ten val komt en letsel oploopt doordat de ladder onder hem wegschuift. Dat appellant zich hiervan bewust was, althans zich hiervan bewust moet zijn geweest, valt af te leiden uit zijn schriftelijke verklaring van 15 april 2005 (productie 3 bij inleidende dagvaarding), die voor zover relevant luidt: 'We hadden de beschikking over een ladder, die we in de tuin van de woning gevonden hadden. Ik had deze ladder al een keer samen met mijn broer gebruikt. De plastic stukjes aan de onderkant van de ladder ontbraken. Men had er een soort doek omgewikkeld/gebonden. Toen mijn broer en ik de ladder gebruikten heb ik de ladder vastgehouden terwijl hij er op stond, omdat wij deze niet geheel veilig vonden.' Ter comparitie heeft appellant voorts verklaard dat het de bedoeling was dat de ladder zou worden gebruikt voor het sausen, dat hij geïntimeerde op de ladder heeft zien staan voordat hij viel en dat hij zijn broer heeft gevraagd of hij de ladder wilde vasthouden toen geïntimeerde die ging gebruiken, maar dat zijn broer dat niet heeft gedaan omdat hij met iets anders bezig was en dat als zijn broer de ladder wel had vastgehouden geïntimeerde misschien niet was gevallen. Naar het oordeel van het hof is het ook een feit van algemene bekendheid dat aan het gebruik van een ladder, zeker aan het gebruik van een ladder met een gebrek als het onderhavige op drie à vier meter hoogte op een gladde vloer, het gevaar is verbonden dat de gebruiker ten val komt en letsel oploopt. Appellant heeft er in dit verband zelf op gewezen dat algemeen bekend is dat het werken met een ladder in potentie gevaar kan opleveren.

- 4.7** Appellant heeft aangevoerd dat hij geïntimeerde geen opdracht heeft gegeven de ladder te gebruiken of werkzaamheden te verrichten waarbij het gebruik van de ladder noodzakelijk was. Het hof oordeelt dat ook indien appellant aan geïntimeerde niet met zoveel woorden de opdracht heeft gegeven de ladder te gebruiken, dit overlet laat dat appellant ook zonder een dergelijke opdracht ingevolge de zorgvuldigheid die in het maatschappelijk verkeer betaamt gehouden is geïntimeerde niet bloot te stellen aan een groter risico dan onder de gegeven omstandigheden redelijkerwijs verantwoord is en waarop een normaal mens beducht moet zijn. Appellant heeft voorts ter gelegenheid van de comparitie in eerste aanleg zelf verklaard dat het de bedoeling was dat de ladder zou worden gebruikt voor het sausen en dat het ook voor de hand lag de ladder te gaan gebruiken. De broer van appellant heeft schriftelijk verklaard dat zijn broer vertelde dat de muren gesausd moesten worden na het afplakken van het plafond en dat zij de ladder konden gebruiken. Wat hiervan ook zij, appellant heeft geïntimeerde er in ieder geval niet van weerhouden de ladder, waarvan appellant wist dat die een veiligheidsgebrek vertoonde, zonder voorzorgsmaatregelen, waarover hierna, te gebruiken.
- 4.8** Appellant heeft voorts aangevoerd dat hij niet behoefde te voorzien dat geïntimeerde de ladder op een dusdanig onvoorzichtige wijze zou gebruiken dat daarbij het risico zou ontstaan ten val te komen. Geïntimeerde heeft zijnerzijds echter gemotiveerd betwist dat hij de ladder op onvoorzichtige wijze heeft gebruikt. Ook anderszins blijkt naar het oordeel van het hof niet dat geïntimeerde zich onvoorzichtig heeft gedragen. Appellant heeft ter comparitie verklaard dat hij geïntimeerde nog op de ladder heeft zien staan voordat hij viel. Uit zijn verklaring blijkt echter niet van enig onzorgvuldig gedrag aan de zijde van geïntimeerde. De bewijslast van de stelling dat geïntimeerde zich onvoorzichtig heeft gedragen rust ingevolge de hoofdregel van art. 150 Rv op appellant. Appellant heeft op dit punt echter geen gespecificeerd bewijsaanbod gedaan. Het hof oordeelt dat derhalve niet vaststaat dat geïntimeerde zich onvoorzichtig heeft gedragen. Afgezien hiervan diende appellant naar het oordeel van het hof in de gegeven omstandigheden ook redelijkerwijs rekening te houden met de mogelijkheid dat geïntimeerde bij het gebruik van de ladder niet steeds de vereiste mate van oplettendheid en voorzichtigheid zou betrachten.
- 4.9** Appellant heeft verder aangevoerd dat het onbegrijpelijk is dat de rechtbank niet heeft aangenomen dat geïntimeerde zich eveneens bewust was van het gebrek aan de ladder, terwijl evident is dat één van de bomen van de ladder met een doek was omwikkeld en dit direct zichtbaar was en ook geïntimeerde dit gezien moet hebben. Geïntimeerde heeft hiertegenover aangevoerd dat hem het ontbreken van het veiligheidsrubber voorafgaande aan het gebruik van de ladder niet is opgevallen en dat uit geen enkel bewijsmiddel blijkt dat dit gebrek (overduidelijk) zichtbaar was. Naar het oordeel van het Hof had appellant in ieder geval rekening moeten houden met de mogelijkheid dat geïntimeerde het gebrek aan de ladder voorafgaande aan het gebruik hiervan niet zou opmerken.
- 4.10** Het Hof oordeelt ten aanzien van de bezwaarlijkheid en gebruikelijkheid van het nemen van voorzorgsmaatregelen dat appellant op eenvoudige en weinig kostbare wijze voorzorgsmaatregelen had kunnen en moeten treffen. Appellant had voorafgaande aan de werkzaamheden de ladder kunnen voorzien van een nieuw veiligheidsrubber of een nieuwe veilige ladder aan kunnen schaffen. Appellant had er ook zorg voor kunnen dragen dat hij zelf of een van de andere aanwezigen de ladder zou hebben vastgehouden op het moment dat geïntimeerde deze gebruikte. Appellant heeft zelf immers verklaard dat, toen hij de

ladder eerder samen met zijn broer gebruikte, hij de ladder heeft vastgehouden omdat zij deze niet geheel veilig vonden. Appellant had op zijn minst geïntimeerde kunnen waarschuwen voor het feit dat aan één van de poten van de ladder het veiligheidsrubber ontbrak. Appellant heeft echter nagelaten een van deze weinig bezwaarlijke voorzorgsmaatregelen te treffen.

- 4.11** Met betrekking tot de aard en de ernst van de schade oordeelt het hof dat door het gebruik van de gebrekkige ladder een grote kans bestond op personenschade, welke schade in het onderhavige geval ook is opgetreden. Geïntimeerde heeft als gevolg van zijn val van de ladder immers letsel opgelopen — naar geïntimeerde onbetwist heeft gesteld onder meer een gebroken pols en een gekneusde rechter arm — en is bij besluit van 27 maart 2007 voor tachtig tot honderd procent arbeidsongeschikt verklaard.
- 4.12** Naar het oordeel van het hof volgt uit het voorgaande, in onderling verband en samenhang bezien, dat de mate van waarschijnlijkheid van een ongeval als gevolg van het door appellant zonder voorzorgsmaatregelen aan geïntimeerde ter beschikking stellen van een ladder, waarvan hij wist dat bij een van de poten het veiligheidsrubber ontbrak dat er specifiek toe diende het wegglijden van de ladder te voorkomen, voor het op drie à vier meter hoogte op een gladde vloer verrichten van werkzaamheden, zodanig groot is dat appellant zich hiervan naar maatstaven van zorgvuldigheid had moeten onthouden. De omstandigheid dat het in het onderhavige geval gaat om een vriendendienst tussen niet-professionele klussers maakt dit niet anders. Ook bij werkzaamheden die worden verricht bij wijze van vriendendienst tussen niet-professionele klussers geldt dat degene in wiens belang een ander werkzaamheden verricht die ander niet bloot dient te stellen aan een groter risico dan onder de gegeven omstandigheden redelijkerwijs verantwoord is en waarop een normaal mens beducht moet zijn. Naar het oordeel van het hof heeft appellant derhalve jegens geïntimeerde onrechtmatig gehandeld. De grieven I tot en met III falen.
- 4.13** Vervolgens dient de vraag te worden beantwoord of sprake is van causaal verband (in de zin van *condicio sine qua non* verband) tussen het onrechtmatig handelen van appellant en de schade. Grief IV richt zich tegen het oordeel van de rechtbank in rov. 5.5 dat de ladder als gevolg van het ontbreken van een van de veiligheidsrubbers is weggeleden en dat geïntimeerde dientengevolge letsel heeft opgelopen. Appellant betwist dat de ladder is weggeleden ten gevolge van het ontbreken van het veiligheidsrubber. Volgens appellant heeft geïntimeerde waarschijnlijk dusdanige bewegingen gemaakt dat hij daardoor uit zijn evenwicht is geraakt. Een andere mogelijkheid is volgens appellant dat geïntimeerde de ladder niet stabiel tegen de muur heeft geplaatst. Volgens appellant heeft geïntimeerde niet aangetoond dat de schade die hij lijdt het gevolg is van het ontbreken van het veiligheidsrubber. Geïntimeerde heeft aangevoerd dat vaststaat dat de beschermingsdop ontbrak die specifiek beoogt het gevaar van schuiven van de ladder te voorkomen en dat het ontbreken hiervan in het algemeen de kans op schuiven aanmerkelijk zal vergroten. Volgens geïntimeerde heeft dit specifieke gevaar zich in dit geval verwezenlijkt waarmee de toepasselijkheid van de omkeringsregel een gegeven is en het causaal verband behoudens tegenbewijs vaststaat. Volgens geïntimeerde heeft appellant op geen enkele wijze bewezen dat het wegglijden van de ladder door een andere oorzaak is geschied.
- 4.14** Het hof neemt voorshands aan dat de ladder is weggeschoven door het ontbreken van het veiligheidsrubber en dat geïntimeerde dientengevolge ten val is gekomen en letsel heeft opgelopen. Vast staat allereerst dat geïntimeerde met behulp van de ladder op een hoogte

van drie à vier meter op een gladde marmeren vloer doende was met het afplakken van het plafond. Vast staat voorts dat aan de onderkant van één van de poten van de ladder een veiligheidsrubber ontbrak, welk rubber specifiek beoogt het wegschuiven van de ladder te voorkomen. Vast staat verder dat de ladder op enig moment onder geïntimeerde is weggeschoven waardoor hij ten val is gekomen en letsel heeft opgelopen. Geïntimeerde heeft ter comparitie onweersproken verklaard dat hij dit soort ladders niet eng vindt om op te klimmen, dat hij thuis ook alles zelf doet en dat hij daar handig in is. Geïntimeerde heeft tevens gemotiveerd betwist dat hij zodanige bewegingen heeft gemaakt dat hij uit zijn evenwicht is geraakt en is gevallen, dan wel dat hij de ladder onjuist zou hebben gepositioneerd. Dat de ladder is weggeschoven door een andere oorzaak dan het ontbreken van het veiligheidsrubber valt naar het oordeel van het hof ook niet af te leiden uit de verklaring van appellant, die ter comparitie immers heeft verklaard dat hij geïntimeerde op de ladder heeft zien staan voordat hij viel, zonder melding te maken van de door hem thans aangevoerde mogelijke oorzaken. Appellant heeft in het licht hiervan zijn betwisting dat de ladder is weggeschoven ten gevolge van het ontbreken van het veiligheidsrubber, welke betwisting slechts bestaat uit het noemen van twee mogelijke andere oorzaken zonder dat hiervoor enig feitelijk aanknopingspunt wordt gegeven, onvoldoende concreet onderbouwd. Gesteld noch gebleken is voorts dat iemand van de aanwezigen de val van geïntimeerde heeft waargenomen. Gelet hierop wordt appellant niet in de gelegenheid gesteld tot het leveren van tegenbewijs. Het hof moet het er derhalve voor houden dat de ladder is weggeschoven ten gevolge van het ontbreken van het veiligheidsrubber en dat geïntimeerde dientengevolge ten val is gekomen en letsel heeft opgelopen. Grief IV faalt.

- 4.15** Grief V richt zich tegen het oordeel van de rechtbank in rov. 5.6 dat de eventuele onvoorzichtigheid van geïntimeerde van zo weinig gewicht is dat de billijkheid eist dat de vergoedingsplicht aan de zijde van appellant volledig in stand blijft. Appellant heeft in dit verband aangevoerd dat, zo al sprake zou zijn van aansprakelijkheid aan zijn zijde, gezien de zelfstandigheid waarmee geïntimeerde te werk ging, de duidelijke zichtbaarheid van het ontbreken van het beschermingsrubber en zijn ervaring met het gebruik van ladders, de schade op grond van art. 6:101 BW volledig, althans voor een substantieel gedeelte, voor rekening van geïntimeerde dient te blijven. Voor toepassing van de billijkheidscorrectie is volgens appellant geen ruimte. Geïntimeerde heeft hiertegenover aangevoerd dat, voor zover aangenomen kan worden dat hij onvoorzichtig met de ladder is omgegaan, hetgeen hij betwist, hem dat niet kan worden toegerekend en dat, voor zover hem dat wel kan worden toegerekend, de billijkheid eist dat de vergoedingsplicht aan de zijde van appellant volledig in stand blijft.
- 4.16** Het hof oordeelt dat de schade mede een gevolg is van een omstandigheid die aan geïntimeerde kan worden toegerekend, zodat de vergoedingsplicht van appellant op de voet van art. 6:101 lid 1 BW moet worden verminderd door de schade over geïntimeerde en appellant te verdelen in evenredigheid met de mate waarin de aan ieder toe te rekenen omstandigheden tot de schade hebben bijgedragen. Aan geïntimeerde kan worden toegerekend dat hij voorafgaande aan het uitvoeren van de werkzaamheden het gebrek aan de ladder niet heeft opgemerkt, althans dat hij de ladder zelfstandig heeft gebruikt zonder eerst te controleren of de ladder, gelet op de aan een van de poten bevestigde doek, wel voldoende veilig was om te worden gebruikt voor werkzaamheden op een hoogte van drie à vier meter op een gladde vloer. Hiertegenover vallen de volgende omstandigheden toe te

rekenen aan appellant. Zoals het hof hiervoor reeds heeft geoordeeld was appellant zich er van bewust, althans moet hij zich er van bewust zijn geweest, dat het door hem aan geïntimeerde zonder voorzorgsmaatregelen ter beschikking stellen van een naar zijn weten gebrekkige ladder ten behoeve van het door geïntimeerde op een hoogte van drie à vier meter op een gladde vloer verrichten van werkzaamheden, het grote risico met zich bracht dat geïntimeerde ten val zou komen en letsel zou oplopen. Appellant had voorts rekening moeten houden met de mogelijkheid dat geïntimeerde het gebrek niet zou opmerken. Appellant heeft desondanks geïntimeerde niet gewaarschuwd. Evenmin heeft hij andere eenvoudige en weinig bezwaarlijke voorzorgsmaatregelen getroffen. Het moet het er voor worden gehouden dat de schade voor 30% het gevolg is van een omstandigheid die aan geïntimeerde kan worden toegerekend en voor 70% het gevolg van omstandigheden die aan appellant kunnen worden toegerekend. De vergoedingsplicht van appellant dient derhalve dienovereenkomstig te worden verminderd. Grief V slaagt in zoverre. Hetgeen geïntimeerde heeft aangevoerd met betrekking tot de billijkheidscorrectie is onvoldoende voor het oordeel dat de billijkheid in de gegeven omstandigheden eist dat een andere verdeling plaatsvindt of dat de vergoedingsplicht van appellant geheel in stand dient te blijven.

4.17 Grief VI, die betoogt dat de rechtbank ten onrechte voor recht heeft verklaard dat appellant aansprakelijk is voor de door geïntimeerde geleden en te lijden schade en dat hij gehouden is deze schade, op te maken bij staat, te vergoeden, heeft tot slot geen zelfstandige betekenis en faalt gelet op het voorgaande eveneens.

4.18 Waar appellant geen feiten of omstandigheden heeft aangevoerd die tot een ander oordeel kunnen leiden, dient zijn algemene bewijsaanbod te worden gepasseerd.

5. Slotsom

5.1 Behoudens grief V falen alle grieven, zodat het bestreden vonnis moet worden bekrachtigd met verbetering van gronden.

5.2 Als de overwegend in het ongelijk gestelde partij zal appellant in de kosten van het hoger beroep worden veroordeeld.

6. De beslissing

Het hof, recht doende in hoger beroep:

- bekrachtigt het vonnis van de rechtbank Zutphen van 11 juni 2008 met verbetering van gronden;
- veroordeelt appellant in de kosten van het hoger beroep, (...);
- verklaart dit arrest ten aanzien van de veroordeling in de kosten uitvoerbaar bij voorraad.